

UVODNIK

EDITORIAL

Prije relativno mnogo vremena jedan od tada vodećih hrvatskih novinara u jednom nevezanom razgovoru rekao mi je: “Ako nemaš ideju što napisati u uvodnik, uzmi neki od svojih starih uvodnika, neka ti posluži kao inspiracija.” Poslušao sam taj savjet i potražio svoj uvodnik iz daleke 1990. godine! Prije punih dvadeset godina pisao sam tekst koji se i danas može bez problema prihvatiti kao suvremen. To, između ostalog, pokazuje da su mnogi problemi i danas ostali aktualni, nakon punih dvadeset godina, da su mnoga pitanja ostala neodgovorena i da se hrvatski turizam, unatoč društvenim promjenama koje je doživjela Hrvatska, promijenio samo djelomično, ali nikako ne i korjenito.

Predlažući teme kojima bi se morao baviti tadašnji znanstveni turistički časopis, postavio sam niz pitanja koja su tražila što egzaktnije odgovore. Pitao sam se, između ostalog: kakva je alternativa onim oblicima turističkog života koji su imali pretežno ili naglašeno negativni učinak, kako prevenirati i spriječiti brojne ispoljene negativne posljedice masovnog turizma, je li odgovor u tzv. alternativnom ili odgovornom turizmu, kakav stvarni utjecaj ima danas turizam na razvoj zemlje, koliko i kakvih učinaka velike sportske priredbe donose okolini u kojoj se odvijaju, kako turizam može pomoći približavanju naše zemlje ujedinjenoj Europi sutrašnjice? Na današnjem stupnju razvitka turizma u Hrvatskoj to su i dalje pitanja na koje se traže odgovori.

Često je teško shvatiti koliko se nerazložnih i nestručnih stavova može čuti od vodećih osoba u

A long time ago, during a chat with one of the leading journalists of the time, I received a piece of advice: “If you don’t have an idea what to put in the editorial, use your old ones as an inspiration.” I have followed his advice, and looked for one of my editorials from long ago in 1990! I wrote this text twenty years ago but even today I believe it is current. This shows, among other things, that many of the mentioned problems still exist, that many questions have remained unanswered and that in spite of the social changes that have occurred in Croatia, Croatian tourism has only partly, but not radically, changed.

Suggesting the topics that an academic tourism journal should deal with, I asked a series of questions back in 1990 which required precise answers. Among other things, I asked what the alternative was to those aspects of tourism that brought mainly negative or very negative effects; how to prevent the numerous negative consequences of mass tourism and whether the answer lies in alternative or responsible tourism; what the real impact of tourism is on the country’s development and what impact it has on the environment in which it takes place; how tourism can help our country in its approach to the single Europe of tomorrow. The present level of tourism development in Croatia is still waiting for answers to these questions.

It is often difficult to comprehend the vast quantity of unreasonable and unprofessional views which can be heard from the leading people in Croatian tourism who, in fact, shape general public opinion and create

hrvatskom turizmu, a upravo oni usmjeravaju opće mišljenje javnosti i stvaraju posve pogrešnu sliku o svojim i tuđim odlukama te razvojnim i poslovnim potezima. Dobrim dijelom to je posljedica neodgovorenih pitanja, od kojih sam samo manji dio spomenuo u svojem uvodniku prije dvadeset godina, a i danas, u drugom broju *Acte turisticke nove* 2010. godine. Svaki vlastiti potez predstavljamo kao sjajan rezultat, nerijetko kao rekord (opsjednuti smo postizanjem rekorda u hrvatskom turizmu), a u stvari sami sebe uvjeravamo u vlastitu perfekciju od koje smo još miljama udaljeni. Turizam je u nas često robovao konvencionalnom i tradicionalnom, temeljeći svoju analizu i svoja stajališta na zastarjelim stavovima, fiksiranim prije mnogo vremena i često u posve drukčijim političkim, društvenim, ekonomskim pa i ekološkim prilikama. Gotovo u pravilu, većina ovih stajališta svoja je uporišta nalazila u političkim a ne znanstvenim okvirima i “pravilima ponašanja”. Unošenje novih pogleda na takve konvencionalne stavove nailazilo je na nerazumijevanje pa i odbojnost među samim turističkim djelatnicima i stručnjacima. No, sve se to uglavnom uvijek svodilo na borbu za vlastitu poziciju (više nego stručnu afirmaciju), na borbu za formu, a ne za sadržaj.

Acta turistica nova utemeljena je da bude glasilo stručnosti, upozorenja na krive pretpostavke i pogrešne zaključke, kao ogledalo naše i svjetske turističke stvarnosti, ali i dostignuća hrvatskih turističkih stručnjaka i znanstvenika. Redakcija se trudi da u svakom broju objavimo rezultate istraživanja domaćih stručnjaka, posebno o temama koje su zanimljive za što veći krug čitatelja. U kontaktu smo s više inozemnih turističkih znanstvenika koji su pozitivno odgovorili na naše molbe da vlastita promišljanja uobličie u članke koje će objaviti u našem časopisu. Vjerujem da ćete potvrdu ovih mojih riječi naći u sljedećim brojevima *Acte turisticke nove*.

Prof. dr. sc. Boris Vukonić
 Glavni i odgovorni urednik

a completely wrong picture of the decisions taken by themselves and those made by others, and of the developmental and undertaken business moves. To a great extent this is a consequence of some of the unanswered questions which I raised in my editorial twenty years ago and which I am mentioning today in the second issue of *Acta Turistica Nova* of 2010. Our own moves are presented as ones bearing brilliant results, not infrequently as records in their own right (we are obsessed with breaking records in Croatian tourism), but in fact we are trying to convince ourselves that we are perfect, although we are miles away from perfection. Tourism in this country has often been linked to the conventional and traditional, with its analysis and views based on old-fashioned attitudes fixed a long time ago quite often in different political, social, economic and ecological circumstances. Almost as a rule, most of these views were rooted in the political framework which had its own “rules of behaviour” and were not scientifically based. The introduction of new ideas was generally met with a lack of understanding and even rejection among tourism practitioners and even experts. However it all usually came down to fighting for one’s own position rather than fighting for professional affirmation, fighting for the form and not the substance.

Acta Turistica Nova was established to be a mouthpiece of the profession, to point to wrong assumptions and false conclusions, to be a mirror of Croatian and global tourism reality and a platform for the accomplishments of Croatian tourism practitioners and academics. Its Editorial Board attempts to publish the results of research done by domestic experts, particularly on topics of interest to a large number of readers. We have also contacted several international scholars in the field of tourism who have positively answered our request to put their analyses and considerations into articles to be published in this journal. I am sure that this and the next issues of *Acta Turistica Nova* will bear this out.

Prof. Boris Vukonić, PhD
 Editor-in-chief